

rerne længere vil opretholde Fordringen om at blive ligestillede med de velhavende Gaardmænd, en saadan Stilling byder dette Lovforslag dem ikke, men jeg tror ogsaa, Lærerne er villige til at resignere i den Henseende, jeg tror, at Flertallet af Danmarks Lærere vil være forholdsvis godt tilfreds, hvis det kan lykkes at gennemføre dette Lovforslag.

Jeg har altsaa ønsket at paapege enkelte Punkter, hvor Lovforslaget, saaledes som jeg har tilladt mig at antyde, synes at trænge til Forbedringer.

Søgaard: Under Behandlingen af det forrige Lønningslovforslag blev der fra denne Plads talt meget om den glidende Skala; de fleste Talere var stemte for denne Lønningsregulator. For Landsbylærernes Vedkommende har i Virkeligheden den glidende Skala været benyttet tidligere i ret betydelig Udstrækning, idet Lærernes Løn gennem mange Aar har bestaaet i Naturalydelser, Jordlod, Fourage, Bolig paa Brænde, og den resterende Løn er udbetalt efter Kapitelstaksten for Rug og Byg, og den Løn, som bestod i Ofre og Accidenser, var i Virkeligheden ogsaa glidende, idet den i væsentlig Grad rettede sig efter de økonomiske Forhold, som fandtes paa Stedet, saaledes at Lærernes Kaar paa den Maade blev nogenlunde ligestillede med Befolkningens: gik Befolkningens Indtægter op, gik Lærernes ogsaa op, og gik Befolkningens Indtægter ned, fulgte Lærernes med. Denne Lønningsmaade er forlængst forladt, delvis efter Lærernes egne Ønsker, og hvis det Lovforslag, som nu foreligger til Behandling, bliver gennemført, kan man sige, at det sidste af den forsvinder. Skønt jeg indrømmer, at den tidligere Lønningsmaade ikke længere er tidssvarende, beklager jeg alligevel den Udvikling, der er foregaaet, og jeg vil advare imod, at vi nu foretager det sidste Skridt i den Retning. Lærerne paa Landet vilde i de økonomisk vanskelige Aar, vi har haft siden 1914, have været betydelig bedre stillede, end Tilfældet har været, om de i højere Grad havde beholdt disse Naturalydelser, og hvis de i disse Aar havde faaet deres Løn efter Kapiteltakst og havde haft deres Skolelodder, som, hvad enten de selv havde drevet dem eller bortforpagtet dem, vilde have givet dem en udmærket Indtægt. Hvis det foreliggende Lovforslag gennemføres, som det lyder, vil i Virkeligheden de sidste Jordlodder forsvinde, idet det i en af Paragrafferne hedder, at under Vakance kan

Kommunen afhænde Jordlodderne. Jeg beklager dette, fordi der kan være Lærere, som sætter Pris paa at have Jordlod, og det er et omstridt Spørgsmaal, om det i og for sig er til Gavn eller til Skade for Lærerne, at de har passende Jordlodder. Det er ikke givet, at man, fordi man skal drive en lille Jordlod godt, derfor behøver at forsømme sin Skole. Jeg kunde ønske, at dette Forhold havde været ordnet paa en saadan Maade, at Lærerne havde været medbestemmende. De to andre af de ovenfor nævnte Ydelser, Boligen og Brændselet, forsvinder i Virkeligheden ogsaa. Jeg ved nok, at Landsbylærerne skal beholde deres Bolig, men der skal fradrages en vis Del af Lønnen, og Brændselet forsvinder. Jeg tror, at det vilde have været en bedre Ordning baade for dem, der skal give Lønnen, og for dem, der skal modtage den, om dette Forhold var blevet ordnet som hidtil, at der er en fast Grundløn for Lærerne paa Landet, og at de ved Siden deraf faar Bolig og Brændsel. Den nye Ordning vil være forbundet med betydelige Udgifter for Kommunen og med mange praktiske Vanskeligheder og Ubehageligheder for Lærerne, saaledes som det allerede er paapeget baade af Venstres Ordfører, det konservative Folkepartis Ordfører og Folketingsmanden fra Holbæk (Nøhr). Men desuden vil jeg gerne fremhæve, at en Nyordning vil medføre betydelige Udgifter for Kommunen. Forholdet har hidtil været det, at Lærerne har haft fælles Brændselsrum med Skolen, og mange Steder, i alt Fald i Jylland, har Kommunen været saa velvillig at yde Læreren det Brændsel, han brugte. Naar nu Lærerne hver for sig skal anskaffe sig Brændsel, maa Kommunen opføre Brændselsrum til hver enkelt Lærer og Lærerinde. Ved en Skole af den Størrelse som den, jeg er ansat ved, vil det sige, at Kommunen skal opføre et Brændselshus med 6 forskellige Rum, en ikke ubetydelig Bekostning i disse dyre Byggetider og efter min Mening en ganske unødigt. Det vil ikke alene være ubehageligt for Lærerne og Lærerinderne, saaledes som paapeget af det ærede Medlem fra Holbæk (Nøhr), men det vil mange Steder være fuldkommen upraktisk. Naar der, f. Eks. ved Novembertid, kommer en ung Vinterlærer, ofte ganske fremmed, til et Sted, skal han ud at købe Brændsel, tidt til dyre Priser, idet Tørveproduktionen og Tørvehandelen for en stor Del er ovre. Baade af Hensyn til Lærerne og Kommunen vil jeg derfor henstille til det kommende Udvalg, om Lærerne ikke kunde